

Erhvervsarkivets Arkivoversigter Bd. 1. Virksomhedsarkiver fra landbrug, industri og håndværk m.v. Ved Erik Korr Johansen. Erhvervsarkivet 1991. 253 s.

Som det sidste af statens arkiver har Erhvervsarkivet påbegyndt udsendelsen af en række »guider« til glæde for brugerne af de i alt ca. 50.000 hyldemeter, som magasinerne rummer. Man kan undre sig over, at så nyttigt et initiativ ikke er taget for længe siden, men forklaringen ligger lige for. Siden 1949 har interesserede løbende været underrettet om tilvæksten i kraft af de årlige oversigter i Erhvervshistorisk Årbog. Efterhånden er det blevet lidt vel mange bind at arbejde sig igennem, så tiden har været moden til en samlet guide, begyndende med den foreliggende, der dækker virksomheder i fremstillingserhvervene, altså landbrug, industri og håndværk.

Al den stund, en grundig forberedelse hjemmefra er alfa og omega for den arkivbruger, der vil have optimalt udbytte af sin tid på læsesalen, kan udgivelser som denne ikke prises i toner høje nok. Ret beset burde guider såvel som egentlige registraturer have lov til at veje tre-, fire- eller femdobbel, når arkivarernes samlede publiceringsvirksomhed gøres op, men desværre er prestigen ikke altid ligefrem proportional med nytten. Dette første binds nedfotograferede skrivemaskinesats signalerer en nøjsomhed, som, hvis der var tale om en privat virksomhed, nok nærmest ville give anledning til bekymring over kreditværdigheden.

Men indholdet er ellers godt nok. Branche for branche er virksomhederne ordnet topografisk, og der gives kort og koncis besked om åremål, antallet af arkivenheder og stikord om indholdet. Med de gode registre er det, hvad man har brug for. Om tilgængeligheden er intet specielt oplyst, men som forordet udsiger, gælder enten de sædvanlige regler for statens arkiver, eller også er der truffet specielle aftaler med de afleverende virksomheder. Brugerens erfaringer viser, at der på Erhvervsarkivet hersker stor liberalitet i denne henseende.

Det overblik, som denne udgivelse muliggør, resulterer endvidere i en iagttagelse af megen selvfølgelighed. Det har absolut betydning på både godt og ondt, at Erhvervsarkivet ligger, hvor det ligger. Hovedlandet er nu engang blevet hovedlandet, når det gælder erhvervsarkivalier. Tæller man eksempelvis op for gruppen Bygge- og anlægsvirksomhed, bliver resultatet, at øerne alle inclusive - er repræsenteret af 58 virksomheder, mens de jyske er noget nær dobbelt så mange, nemlig 115. Dette skal ses som en konstatering og slet ikke som en bebrejdelse. Men det giver stof til eftertanke.

Anders Monrad Møller

Rule Britannia – De britiske Øer 1688-1990. Den jyske Historiker nr. 54-55, 1991. Aarhus Universitetsforlag, Århus 1991.

Den fjerde bind i DJH's række af komparative nationstatsstudier (Italien, Tyskland og Frankrig har tidligere været behandlet) har The United Kingdom's nyere historie som emne. 7 forfattere har delt tiden efter *The Glorious Revolution* imellem sig, og har dels givet et rids af hovedlinierne i Storbritanniens historie i perioden, dels inkorporeret en række vigtige diskussioner fra den nyere britiske historikerdebat i deres fremstilling.

Forfatterne knytter her først og fremmest an til de historikere, der har fremhævet den britiske stats autoritære og imperiale snarere end demokratiske